

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

"EDINOST"
1849 W. 22. St.
Telephone:
Canal 98.
Chicago, Ill.
ZA RESNICO
IN PRAVICO.

Izhaja dvakrat
na teden.
Velja za celo
leto \$3.00
Published sem
weekly.
Subscription
\$3.00
yearly.

ŠTEV. (No.) 24.

CHICAGO, ILL., TOREK, 29. MARCA, 1921.

LETO (VOL.) VII.

Published and distributed under permit (No. 350) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. — By the Order of the President A. S. Burseson, Postmaster General.

NAJNOVEJŠE VESTI.

Nemški komunisti vstajajo.

Upori na Saškem in v Hamburgu.

Boljševiki jih zalagajo z denarjem.—Najbolj krvavo so nastopili v Hamburgu, kjer je baje nad 60 mrtvih.—Industrijsko ozemlje srednje Nemčije je najbolj prizadeto vsled upora.—Bombni atentati na javna poslopja v Leipzigu, Dresdenu in drugih nemških mestih.

London, 26. marca.—Po najnovejših poročilih iz Berlina so se uprli nemški komunisti v Srednji Nemčiji na industrijskem ozemlju. Najbolj so prizadeti kalijevi in bakreni rudniki.

Kakor splošno mislijo, je bila ta vstaja pripravljena in započeta z boljševiškim denarjem.

V pokrajine, kjer so se dogodile najhujše nerednosti in kjer so komunistični voditelji hujskali svoje ljudi h generalni stavki in oboroženemu nastopu proti vladi in meščanom, so poslani močne čete policistov, predvsem v Dresden, Eisleben, Freiburg, Leipzig, Halle, Mansfeld. Kakor poročajo brzojavke, je vse prizadevanje od strani vlade zastoj. S tem da je nastopila proti komunistom ni nič drugega dosegla kakor da jih je še bolj razljutila.

Komunistovski upori po raznih delih Nemčije.

Berlin, 26. marca.—Po raznih mestih na Saškem kakor tudi v Hamburgu je prišlo včeraj do komunistovskih vstaj, pri čemer je okoli 20 oseb izgubilo življenje, ako ne vstajemo Hamburga. Škoda, ki so jo povzročili, je velikanska. Središče nemirov na Saškem je, kakor vse kaže, Mansfeld z okolico. Tamkaj so se komunisti spravili celo nad javna poslopja, pred vsem pa nad banke in so jih z dinamitnimi bombami deloma uničili, deloma pa zelo oškodovali.

Oropali banke v Mansfeldu.

V Mansfeldu se je pripeljal v avtomobilu več oboroženih mož, ki so napadli dve hranilnici in odnesli nad 200.000 mark.

Tudi hranilnico v mestu Helbra so napadli komunisti tekom dneva ter jo popolnoma oropali.

V Hettstedtu se je velikanska množica zbrala pred policijsko vojašnico in zahtevala tamkaj shranjeno orožje. Končno so se je začela policija pogajati z zastopniki te mase. Kako so se ta pogajanja končala, do zdaj še nismo zvedeli.

Krvavi poulični boji v Hamburgu.

London, 26. marca.—Po hamburških ulicah so se vršili krvavi boji. Nad 60 oseb je baje izgubilo življenje. Komunisti so najprej zasedli ladjedelnici v Blohm in Vossu ter razohreli rudeče zastave, kar je bilo dogovorjeno znamenje upora. Polastili so se tudi mestne hiše in drugih poslopij mestne uprave. V Hamburgu je sedaj razglašeno vojno pravo.

Tako poročajo časopisi. Koliko je pa na tem resnice, to je drugo vprašanje. Brž ko ne ni ves ta komunistični upor nič drugega kako preteza, ki hočejo Nemci z njo malo zastrašiti zaveznike.

KARDINAL GIBBONS UMRLE.

Baltimore, 24. marca.—Kardinal James Gibbons, nadškof v Baltimore in primas rimsko katoliške cerkve v Združenih Državah, je danes v svoji nadškofijski stolici po daljšem bolehanju umrl v starosti 87 let.

Več o tem znamenitem možu bomo povedali prihodnjč.

PRAVE ZVERINE.

Angleški vojaki so iz maščevanja požgali dva kraja na Irskem.

Dublin, 28. marca.—Velikonočni prazniki so se za Irce kaj slabo začeli. Na jugu in zahodu so morali veliko prestat od strani angleškega vojaštva.

Westport v Grofiji Mayo so angleške čete popolnoma uničile. Enaka usoda je doletela Cunganarvan.

Na vse zgodaj so se pripeljali angleški vojaki z revolverji in ročnimi granatami. Kmalu je bilo vse v plamenih. V Cungravenju je bila večina prebivalcev doma med tem ko se je izvršil napad, v Westportu pa so prebivalci že prej nekaj slutili, zato so se pravočasno umaknili v sosedne kraje.

Ob cestah, ki peljejo proti Newri, so angleški vojaki odkrili dolge strelske järke. Domnevajo, da so jih izkopali Sinnfeinovci, da bi jih mogli napasti v večjem obsegu.

Sinnfeinovci se zadnji čas zadržijo izredno mirno. To najbrž ne pomeni nič dobrega. Angleške oblasti šo v velikem strahu, kaj še pride.

Veliki teden je v boju med Anglijo in Irsko 84 mož izgubilo življenje. To je od velikonočnega upora l. 1916 največje število mrtvih.

HARDING PRIPOROČA POMOŽNI FOND ZA IRSKO.

New York, 26. marca.—Predsednik Harding je odobril načrt ameriške pomožne akcije za nabiranje deset milijonskega fonda v korist irskim trpinom. Dotična brzojavka se glasi:

"Želim Vam uspeh v najvišji meri in to ne samo pri dobrodelnih predstavah, ki jo nameravate dne 3. aprila prirediti v mestni operi, temveč pri vseh Vaših prizadevanjih, da bi dobili od našega ljudstva pomoč za olajšanje bede na Irskem. Ameriško prebivalstvo ne bo nikdar gluho napram klicu za olajšanje bede, in ker je znano, kakšna pomanjkanje vlada zdaj na Irskem se bodo tisti med nami, ki so bolj premožni, radi odzvali temu klicu iz Zelenega otoka, saj je mnogo naših ljudi z njim v krvnem sorodstvu".

UPOR V KASANU.

Sovjetske nasilneže so pobili.—Kmetijski upor v Beli Rusiji.

Stockholm, 29. marca.—V Kasanu, 550 milj vzhodno od Moskve, se je prebivalstvo uprlo proti sovjetski vladi. Izredno komisijo — neke vrste vojno sodišče, so pomorili, poslopje, kjer je ta komisija stanovala, pa požgali do tal. Uporniki imajo sedaj v mestu in okolici oblast v svojih rokah. Tudi v zahodnem delu Rusije se razvija upor proti boljševiški vladi. V Beli Rusiji se nadaljuje bolj med sovjetskimi četami in kmeti. Zadnji so baje zavzeli mesto Pskov. Mnogo ubežnikov iz sovjetske vojske se je pridružilo kmetom. V okolici Minska so uporniki do sedaj pognali nič manj kakor 20 sovjetov. Boji z vladnimi četami se neprestano nadaljujejo.

KLAVNIŠKI DELAVCI NE BODO STAVKALI.

Mesarski knezi so se sporazumeli s svojimi delavci.

Delavskemu tajniku Združenih Držav Davisu se je posrečilo doseči kompromis med mesarskimi velepodjetniki in klavniškimi delavci. Ako drugega ne, ima ta kompromis vsaj to dobro stran, da je začasno preprečil stavko klavniških delavcev v Chicagi in okolici. Delavski minister je skušal prepričati nezadovoljneže, da v sedanjih razmerah ni drugače mogoče, kakor da se jim plače nekoliko znižajo in to vsaj za prvih šest mesecev. Tistim, ki delajo določeno število ur, bodo znižali plače za osem procentov, onim pa, ki dobijo plačo od kosa, pa za 12 in pol procenta. Nadalje se naj zopet vpelje osemurni delavnik in posebna remuneracija za čezurno delo po vspešnih določbah sodnika Alshulerja. Eventualne spremembe mora potrditi administrator. Pogodba sklenjena dne 25. septembra 1917 bo v veljavi do 15. septembra 1921, potem pa bo prenehala z vsemi svojimi določbami.

V NEBRASKI IMAJO SILNO SLABO VREME.

Omaha, Nebr., 28. marca.—V Nebraska je ravno za velikonočne praznike divjal strašen snežni vihar. Bil je to največji v celem letu. Nevihta je divjala 250 milj na okrog; spremljal jo je vihar s silo 40 milj v uri. Temperatura se je znižala pod 30 stopinj. Najslabše vreme so imeli v krajih Hastings in Kearney.

TRAGIČEN KONEC.

Newport News, 28. marca.—Pravtragična smrt je doletela pri nas Johna Thomasa, veterana meščanske vojne. Starček, ki je dočakal izredno visoko starost 103 let in je bil še vedno čil in krepak ne samo telesno temveč tudi duševno, je po nesreči padel v vodnjak in utonil. Njegova hči, ki je pri njej živel na svoja stara leta, je bila tedaj čisto blizu. Ko je pogrešala očeta, je bilo že prepozno.

PREKI SOD V GORNJI ŠLEZIJI.

Berlin, 27. marca.—Zavezniška plebiscitna komisija v Gornji Šleziji je zaradi izgrediv, ki so se zadnje dni izvršili od strani Poljske, razglasila preki sod v mestu Beuthen in okolici in ravnatoko tudi v mestu Katowitz in okolici.

POLITIČNI POLOŽAJ V JUGOSLAVIJI.

Ljubljana, dne 7. marca 1921. Iz ustavotvornega odbora.

Ostavotvorni odbor je v svoji 21. seji razpravljal o členih 30—44, ki govore o kraljevih pravicah, državnih upraviteljih, nasledstvu na prestolu in o civilni listi kralja. Člene in odbor sprejel brez bistvenih izprememb. Na to je prišel v pravno parlamentarni sistem ter je kot prvi govornik podal stališče Jugoslovanskega kluba posl. Sušnik, ki je zagovarjal politično in gospodarsko-socialno zbornico. Govoril je seveda gluhim ušesom kapitalističnih zastopnikov, zato je dvodomni sistem propadel. Člen 45, ki govori o volivni pravici, je prišel pred posebni pododbor, ki svojega dela še ni dovršil.

Notranji politični položaj še vedno ni popolnoma jasen. Vlada se dan za dnevom pogaja z muslimani in zemljoradniki za vstop, pa brez vspeha. Zadnji čas je prišlo iz Belgrada sporočilo, da je Pašič obljubil Jugoslovanskemu klubu, če vstopi v vlado, da ostane Slovenija nerazdeljena, kot enaka administrativna enota. Značilno je tudi to, da je obljubil muslimanom, da se tudi noben del Bosne ne priključi kaku drugi pokrajini. Vprašanje je samo, na koliko administrativnih enot bo Bosna razdeljena. Namen teh Pašičevih ponudb je jasen. On hoče s tem Hrvatse popolnoma osamiti. Po našem naziranju za tako administrativno samoupravo Pašič Slovenske Ljudske Stranke ne bo nikdar dobil. Najmanj pa bo ta stranka zapustila Hrvate v njihovem boju. Njihov boj je naš boj. Poraz Hrvatov bi bil poraz Slovencev.

Iz vednih pogajanj vlade z različnimi strankami sledi, da združeni radikalc in demokrati ne morejo naprej. V ustavotvornem odboru imajo sicer večino, toda ravno isti ustavni odbor je sklenil, da je potrebna za sprejetje ustave v plenumu kvalificirana večina. Kvalificirana večina znaša polovico vseh poslancev več eden (navadna večina znaša polovico navzočih poslancev več eden). Kvalificirane večine pa sedanja vlada nima, zato je umevno, da se trudi Pašič ves čas z vsemi ministri vred, da bi privabil v vladni šotor zgoraj imenovane stranke, toda vsa dosedanja pogajanja so se razbila.

Dne 26. febr. se je izvršila slovesna predaja logaškega okraja z

NAROČNIKI, POZOR!

Kadar se preselite ne pozabite nam poslati svojega novega naslova da nim bo mogoče dostavljati naše liste na Vaš pravilni naslov. Pošljite nam vedno poleg svojega novega naslova tudi Vaš stari naslov, s tem nam prihranite mnogo nepotrebnega dela.

Datum, do katerega imate plačan list, je zaznamovan s številka pored Vašega naslova. Prva številka poleg znači mesec, do katerega imate list plačan, druga številka pa znači leto. Torej ako je poleg Vašega naslova številka "4—21", to znači, da je Vaša naročnina potekla meseca aprila.

Kadar prečitete list Edinost ga dajte svojemu prijatelju ali znancu, da ga čita in da spozna našo borbo za ideale slovenskega delavstva v Ameriki!

Vsakega zavednega Slovenca sveta dolžnost je, da širi in priporoča pri vsaki priliki list "Edinost".

UPRAVNIŠTVO EDINOSTI.

Rakekom in Planino vred jugoslovanski oblasti. Sprejem jugoslovanskih zastopnikov v Logatcu je bila prava manifestacija narodne ljubezni in zavesti. Manifestacije v Logatcu, Planini in na Rakeku, na katerih se je zbral številni narod iz vseh odrešenih krajev, so se zaključile popolnoma mirno. Priprosti narod je pokazal "visoko kulturnim sosedom", da zna ceniti svoj politični, ekonomski in državni položaj. Priklopitev Logatca naši državi vzbuja v duši vsakega Slovenca trpek spomin na vse stotisoče rodnih bratov in sester, ki zdihujejo onkraj meje pod tujim jarmom. Razmejitvena komisija bo sedaj določila natančno mejo med obema državama. Naši delegaciji načeljuje general Maister.

Za april so za Slovenijo razpisane občinske volitve. Občinski volivni red je bil že 15. maja 1920. od celokupnega ministerstva sprejet in od regenta potrjen. Sedanja vlada, ki se igra z vsem, se igra tudi s tem javnim državnim dokumentom. Na ljubo našim demokratom in njihovega privesku samostojnejšem je vlada ta občinski volivni red "izpremenila". Izpremembe so pa take in tako bistvene, da je ta izraz popolnoma napačen. Demokratije so izdali bistveno nov volivni red. Vse glavne točke so na novo redagirane in bistveno izpremenjene. Ženska volivna pravica je črtana. Elementarna državljanska pravica je s tem našmu žensstvu odvzeta. Odpravljena je volivna dolžnost, ki je bila določena v prejšnjem zakonu. Demokratije so črtali določbo, da se morajo vršiti volitve v nedeljo. Tako ima sedaj birokratizem neomejeno moč, da določi dan volitev kadarkoli se mu zdi in vlada bo lahko nemoteno kradla našim kmetom najlepše delovne dni in jih na ta način neposredno silila, da ostanejo na njihovih mestih da bi šli na volišče. V svoje "izpremembe" so vrinili naši državnotvorneži vse polno določb, ki pooblašajo vladne organe, da pri vsaki malenkosti "posredujejo", če bi se kak volivec obnašal tako, da bi liberalni gospodi ne bilo po volji. Voljo narodovo so zvezali, volivčeve pravice pristigili, kjerkoli in kakorkoli so le mogli. Zadnja točka v izpremembah volivnega reda je za napredne demokrate velenapredna, volili bomo namreč na podlagi starega starih volivnih imenikov, ki so bili sestavljeni pri zadnjih državnoborskih volitvah. Odpadlo bo zato vsako reklamacijsko postopanje. Kaj demokratom meri, če si je med pol letom toliko in toliko ljudi pridobilo volivno pravico in jih je nešteto volivno pravico izgubilo. Njim gre za to, da medtem kovladajo, spravijo volitve pod streho — kako. je stranska stvar.

Kakor vidimo se politični položaj ni izpremenil. Vlada hodi po svoji svojih centralističnih potih dalje, kulturnobojno mišljenje v njenih krogih — kolikor so demokrati — je vedno bolj očitno. Boj za verskonravno vzgojo šolske mladine se vrši dalje, oziroma se bo v zbornici pri plenarnih sejah nadaljeval. Poslanci Jugoslovanskega kluba imajo težavno stališče, ker so tudi samostojnejši prešli s polno paro in z razvito zastavo v tabor nasprotnikov verskonravne vzgoje. Sovražniki krščanstva postopajo previdno in stopnjema, polagoma spuščajo kapljico za kapljico srčne krvi katoličanstva, da bi s toliko večjo gotovostjo zadali katoliški Cerkvi v Jugoslaviji smrtni udarec. Pa tudi ti časi bodo minuli!

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI
Izjaha dvakrat na teden.

NASLOV:

Slovenian Franciscan Press.

1849 W. 22nd St.

Telephone Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Semi-Weekly by

SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd St., CHICAGO, ILL.

Entered as second-class matter Oct. 11, 1919, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Velike Srbije ne maramo.

(Za "Edinost" napisal L. Kuhar, stud. pol. v Parizu.)

Paris, 4. marca 1921.

V inozemstvu manjkajo jasni pojmi o položaju v Jugoslaviji. Več potov smo bili vprašani od francoskih uglednih mož, ki zasledujejo razvoj po svetu, zakaj neki Hrvatje in Slovenci delajo na to, da komaj ustanovljeno državo razbijajo. Vsak očitek bi nas bil manj osupnil kakor ta, da sami razdiramo svojo državo. Francosko in angleško časopisje porabi svoje redke novice o jugoslovanski državi, da pošlje na naslov Slovencev in Hrvatov kako pikro besedo in z zadoščanjem zabeležuje vse varnostne odredbe, ki jih izvršuje beograjska vlada na vstaškem in nepokornem slovenskem in hrvaškem teritoriju.

Ta očitek je krivičen in zloben. Jugoslovanska ideja, ideja o bratski enakopravni srbo-hrvaško-slovenski državi se je porodila v naših srcih, v naših vrstah se je za njo trpelo, naši ljudje so vsled nje sedeli po ječah, vsled nje so številne padale in vojski vrste naše mladine. Med vojsko so naši ljudje razlagali to misel francoskim, angleškim in rimskim državnikom, ter jim govorili o potrebi, da se razbije Avstro-Ogerska in lahko rečemo javno, da v tej dobi niso našli popolnega razumevanja niti od ljudi, ki jim danes samo očitajo protidržavnost.

Zakaj bi pa tudi ne povedali, da so politiki SHS med vojsko in še med delom mirovne konference hodili okoli zavezniških diplomatov in govorili proti jugoslovanski ideji za velikosrbsko misel.

Naša je ta ideja in hvaležni smo srbskim bratom, da so to našo idejo v večini sprejeli, zato pa bi prosili, naj nam nihče ne očita, da delamo proti državi. Ne hodi se po ječah za idejo, da se ta potem opusti, kadar je uresničena!

Slovenci in Hrvatje niso nikdar proti državi misli kakor so jo spočeli in kakor so jo razvijali in kakor so na njo prisegli trije bratje Srb, Hrvat in Slovenec. Ako je ta državna ideja dobila drugo vsebino, šele potem bi se dalo govoriti o protidržavnosti in v tem slučaju bi se moralo nepristransko priznati, da je odpor opravičen.

Vsa tragika današnjega političnega položaja ni nič drugega kot nadaljevanje medvojnega trpljenja za čisto misel jugoslovanske države. Ko se je slovanski narod bojeval v bivši Avstriji za svoje pravice, se mu je očitalo srbofilstvo in je bil preganjan, zato pa ni danes nikako dostojno; če se tistemu narodu meče v obraz očitek avstrofilstva in madjaronstva.

Ako vlada torej danes v jugoslovanski državi nesoglasje med tremi plemeni, potem mora to imeti druge vzroke, potem mora biti vzrok ne-ljubega prepira brezvestni poizkus, dati tej državi kot smo si jo zamislili v težkih urah solidarno Srbi, Hrvat in Slovenci, drugo, tujo vsebino.

Navedimo jih kratko, ali bolje, navedimo ga! Iz krogov, ki niso bili nikdar prav simpatični državi Srbov, Hrvatov in Slovencev, ampak so se naslajali bolj ob ideji velike Srbije, je izšel takozvani centralistični načrt, za ustavo naše kraljevine. Temu načrtu so takoj zaprisegle stranke brez socijalnih programov, to so militaristične in nedemokratske, pa naj nosijo ta ali oni naslov.

Po tej "centralistični ustavi" bi se država razkadila na nebroj krajin glavarstev, tako da bi se vse odredilo naravnost iz sedeža centralne vlade v Beogradu.

Hrvatje in Slovenci so se temu uprli ker po daljšem premišljevanju in poučeni po devetletnih izkušnjah niso več dvomili, da da je centralistična oblika države jugoslovanski misli novo vsebino.

1. Hrvaško-slovenski deli bi prišli pod nadzorstvo srbskega plemena. Cela uprava bi bila v srbskih rokah. Dveletno poizkusno vladanje je razkrilo, da srbski del prvič ni dosti številen, drugič pa pri najboljši volji ni zadosti poučen o modernem upravnem življenju, da bi mogel svojo nalogo rešiti v splošno korist in zadovoljnost.

2. Hrvaško in slovensko pleme bi moralo izgubiti svoj narodni značaj. To se pravi bliskovito prelomiti z zgodovino, to se pravi, pozabiti na svojo kulturo, o kateri srbski krogi govorijo, da je višja in naprednejša.

3. Centralna država bi protežirala srbski element v vsakem oziru proti hrvaško-slovenskemu.

4. Dvoletni eksperiment je dokazal, da je mnogo bolje, ako se odgovornost v stvarih narodnega gospodarstva deli, ali pa da jo prevzame tisti, ki je za to bolj kvalificiran.

5. Ker je pri srbskem narodu pravoslavje enako s patrijotizmom, je jasno, da bi katoličani pri centralni vladi prišli v neprijeten položaj. Centralna oblast bi se izrabljala proti krščanstvu.

6. Čim bolj se oblast v katerikoli državi osredotoči, tembolj se izmuzne rokam naroda. Moderni principom pa odgovarja moderna zahteva po ljudski oblasti. Najcentralnejša vladna oblika je osebni absolutizem, najmodernejša pa tista, ki da narodu največ prilike, da se udeži vlade. Hrvatje in Slovenci vidijo nebroj socijalnih problemov pred očmi, ki jih moramo rešiti, ako nočemo pasti v kategorijo azijskih držav. Socijalne reforme se ne rešujejo s centralistično vlado, ampak s širokim sodelovanjem naroda. Srbski del naše države pa še ni imel prilike, spoprijazniti se s socijalnim vprašanjem — kar ni očitek — ker je bil v vedni odvisnosti od Turčina.

Te in enake misli so prisilile hrvaške in slovenske zastopnike, da so zavrgli to pretvorbo jugoslovanske ideje.

Jasno je, vsak to pripozna, da bi bilo stokrat bolje, ako bi ne bilo več plemen v jugoslovanski državi kakor eno, ampak ker nas je že zgo-

dovina tekem stoletij tako porazdelila in razkosala, se nas mora vzeti takšne, kakoršni smo. In to vemo, da si nismo enaki. Prvi pod turškimi, drugi pod madjarskim, tretji pod nemškim robstvom, so si ustvarili vsak svojo značilno kulturo, ki se v toliko razlikuje druga od druge, kakor so bila kulturna stališča raznih narodov različna. — 50 let je bila komaj Alzacija-Lorena ločena od Francije in to je zadostovalo, da se je duševno tako globoko odtujila od nje, da si pariška vlada ni upala v tej pokrajini vpeljati centralizma, ampak ji je dala izjemno stališče in obširno samoupravo. Pri nas so stoletja ležale med nami državne meje in ako se je kljub temu ohranil bratski čut skupnosti in sorodstva, s tem še ni rečeno, da je kulturno življenje vseh delov eno in isto. Samo državniki brez državniskega talenta bo skušali kovati te dele v eno celoto, kakor bi hotel s silo skovati iz iz zelene, modre in rudeče steklene plošče eno samo. Treba je dolgega previdnega negovanja, predno se v vroči ljubezni vsi stopijo v eno samo celoto.

Zato pa Hrvatje in Slovenci z ogorčenostjo zavračajo očitek, da so nedržavni element in trdijo, kakor so trdili, vedno, da hočejo skupno domovino enakopravnih bratov. Vse poizkuse, ki izvirajo ali iz grde sebičnosti ali iz nepsihološkega diletantskega razumevanja državnih problemov, bodo pa zavrnili z vso odločnostjo. Predolgo so se borila in trpela vsa tri plemena za jugoslovansko idejo, da bi se danes ž njo lahko igrala mrzla sebičnost in častihlepnost ali pa državniška in politična ignoranca!

IZ SLOVENSKEGA NASELBIN.

Collinwood, Ohio. — Cenjeni g urednik! Bodite tako prijazni in natisnite ta moj skromni dopis! Saj pritožiti se ne morete, da sem Vam preveč nadležen. Res je, da se le bolj poredkokrat oglašim. Skoraj bi bilo potrebno, da bi me vedno kateri opominjal, pa ker me nobeden drugi ni, me je pa Vaš upravnik in pomožni urednik Mr. John Jerich. Le vprašajte ga, kako se mu je kaj dopadla naša kislja repa, s katero sem jaz prav po domače postregel. Seveda to je bilo ravno na petek, ker pri nas s družino vedno stare navade in naše vere, da na petek ne uživamo mesa. No, pa saj se je sam izjavil, da ima rajši kisljo repo kakor pa pečenko. No, pa saj to je tudi verjetno, ker Slovenci nikdar ne bomo pozabili domače hrane, med katero spada tudi kislja repa.

Sedaj pa naj še nekoliko omenim, kako je Mr. J. Jerich agitiral za naše ljubljene liste Edinost, Ave Maria in Glasnik. Podnevi je hodil sam okrog naših rojakov, zvečer sem pa tudi jaz pomagal pri obiskavanju slovenskih družin v naši naselbin. Seveda, uspehi bi bili gotovo še boljši. — dasiravno so uspehi kakoršnih še ni bilo — ako bi ne vladale take slabe delavske razmere. Vendar naši rojaki so požrtvovalni za svoj katoliški tisk, vsaj tako so pokazali minuli mesec, ko se je mudil v državi Ohio, Vaš agilni upravnik Mr. Jerich.

Rojaki, mesec marec se je poslovil od nas. Veliko smo storili za katoliški tisk katoličanje vesoljnega sveta. Brezdvomno je seveda, da so drugi narodi storili več kakor mi Slovenci. Raditega pa za nas mesec marec še ni minul, ampak naj bo leto 1921 tudi leto za razširjenje našega katoliškega časopisja. Rojaki, dajmo da bomo imeli za prihodnje leto 1922 svoj katoliški dnevnik! Če se naši nasprotniki ne bojijo žrtvovanja za svoj tisk, se bomo li mi?! Ali res katoliški Slovenci v Ameriki ne zmoremo svojega dnevnika?! Zatorej, rojaki, dajmo in zanesimo naš list Edinost, ki je v resnici vreden imenovati se list katoliških Slovencev, v vsako slovensko hišo! Katoliški delavec vzemi v roke svoj list Edinost, kateri se bori za tvoje pravice. Vzemi v roke list, kateri ni nevaren mladini, da bi ji izruval iz srca tvoje lepe nauke, ki si jih ti oče ali mati, vsadila v nežno srce svojih otrok. Vsak iz med nas naj stori nekoliko in velikansko delo bomo izvršili. Vsak posamezni naročnik naj skuša širiti naš list in če se podamo na delo kakor taki, tedaj jih ni ovir, da ne bi dosegli tega po čemur tako srčno hrepenimo že leta in leta. Seveda, zato delo so poklicani tudi vsi naši slovenski svečeniki. Oni imajo zmožnost in javnost katoliškega delavstva pričakuje njihovega vodstva. Naše slovensko katoliško časnikiarstvo v Ameriki bo napredovalo le, če vsi brez izjeme primemo za voz in istega potisnemo čez klanec. Na vseh nas leži odgovornost za to veliko delo!

Kar se tiče dela v naši naselbini

je tudi tu bolj slabo. New York Central tovarna je zopet odslovila nad 3000 mož iz svoje tovarne. Je že tako, da moramo delavci dobiti prvo kufoto pri vsaki stvari!

H koncu naj še omenim da je gospa Štoklja vasovala pri družini Mr. Zužeka. Mr. Zužku in Mrs. Zužkovi najprisrčneje čestitke. To novico bi bil že poprej naznanil v svet, pa kaj, ko človek ne zve vsega tako hitro!

Sedaj ko se nam bližajo velikonočni prazniki, voščim vsemu osebju okoli Edinosti vesele in srečne velikonočne praznike! Posebno pa želim in voščim vesele praznike Vam, g. urednik! Istotako najiskrenejša voščila vsem naročnikom in čitateljem lista Edinosti!

John Mesec,
zastopnik Edinosti, Ave Marije in Glasnika P. S. J.

CHICAŠKE NOVICE.

Mr. Joe Drakšler iz North Chicago, eden naših najmarljivejših zastopnikov, nas je obiskal pretekli teden.

Mr. Valentin Dolinar iz Waukegan, Ill., je prišel obiskat svoje prijatelje.

Rev. Jeronim Knoblar se je podal na misijonsko delovanje v Bridgeport, Ohio. Ko bo tu skončal misijone, bo odšel v West Virginijo, nato pa v Pennsylvanijo.

Potniki, ki so prišli z ladjo San Giusto, in so bili zaradi bolezni par tednov zadržani v New Yorku, so dne 23. t. m. odpotovali naprej. Med njimi so bili tudi otroci našega prijatelja Mr. Omana, ki so došli veliki petek v Chicago.

Mr. Mike Železnikar, naš upravnik in javni notar, je odšel na agitijsko popotovanje v West Virginijo. Pridobival bo nove naročnike za naše liste.

Velikonočne praznike smo v naši cerkvi sv. Štefana praznovali izredno slovesno. Kaj takega do sedaj pri nas še nismo videli niti slišali. Oltar čisto na novo okrašen z električnimi lučkami in cveticami, ki so jih preskrbela naša dekleta; na koru pomnožen pevski zbor z orkestrom;

pred oltarjem trije duhovniki! Na veliko soboto pri vstajenju se je kar trlo ljudi. Naša cerkva bi morala biti štirikrat tako velika kakor je, da bi zadostovala sedanjim potrebam.

Miss Ana Kristič, ki je našim čitateljem že znana vsaj po imenu, je predavala veliko nedeljo zvečer v naši cerkveni dvorani sv. Štefana. Nismo pričakovali, da bo udeležba tako številna. Miss Kristič je vse navzoče očarala s svojim govorom. Več o tem prihodnjič.

Te dni prideta v Chicago Rev. Benvenut Winkler in Fr. Viktorijan Žnidaršič, dve izvrstni moči, ki si od njih veliko veliko obetamo. Po tem bo naše podjetje še lepše uspevalo, kakor je do sedaj.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Nekaterih dopisov do sedaj še nismo mogli priobčiti. Zmanjkujete nam prostora. Naj nam cenjeni dopisovatelji in dopisovalke oprostijo! V najkrajšem času pride vse na vrsto v kolikor ni zastarelo.

Chicaški rojaki, ne pozabite na naš Minstrel Show!

POUČUJEM PIANO IN VIOLINO

po najmodernejši metodi. Učence, ki so količkaj nadarjeni za glasbo, upam v kratkem času privedi tako daleč, da ne bodo več rabili učitelja. — Cene zmerne.

IVO RAČIČ,
1847 W. 22nd St., Chicago, Ill.

"FLU" VALOVI PRIHAJAJO ZA MESEC APRIL.

Svarilo, da se nam lahko povrne influenza v mesecu aprilu je izrek pred nekaj dnevi zdravstveni komisar v svojem nagovoru pred izpitnicami "Home Nursing" šole v Chicago, Ill. Rekel je ako se resnično povrne tedaj bo prišla v mesecu aprilu. Sicer je ne potrebno razburjati se! Temveč ostanite hladno krvni, ker strah sam osebni pomaga do bolezni in uniči več bolnikov kot bolezen sama. Vsi izvedenci trdijo sporazumno, da proti "flu" prva naloga je: držite vaša čreva odprta! Z očiščevanjem zaostalih snovi v notranjosti in znižanje prebave pomaga oslabšati proti upor. Vsled tega imejte vedno Trinerjevo grenko vino doma in vzdržite vaša čreva čista! Zmes Trinerjevega grenkega vina (cascara sagrađa v prvi vrsti) je najboljšje jamstvo za dober uspeh. Rabite tudi Trinerjev Antiputrin, ki je najboljšje sredstvo za grgljanje in izpiranje nosnic (raztopite en del Antiputrina v štirih delih količine tople vode). Vsak lekarnar ali trgovec z zdravili ima Trinerjeva zdravila v zalogi ali jih lahko naroči za vas. Joseph Triner Company, 1333-45 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

Mi pošiljamo denar na vse kraje

JUGOSLAVIJE,
Slovenije, Hrvatske in Srbije.
Vse pošiljatve garantira

AMERICAN STATE BANK
1825-1827 BLUE ISLAND AVENUE,
CHICAGO, ILL.

J. F. ŠTEPINA,
predsednik;

A. J. KRASA,
tajnik.

Novice iz Jugoslavije.

NEKAJ SE PRIPRAVLJA! "Slovenec" piše:

Nekaj se pripravlja in javno mnenje postaja pozorno. Pripravlja se nekaj zoper boljševe, vsa znamenja, ki se prikazujejo, so sumljiva. Vojska z boljševeki pri nas nikakor ni popularna. Naše ljudstvo nikakor ne uvidi, čemu se spuščati v tako vrtoglavo pustolovščino. Niso nam simpatični boljševeki, ne maramo, da bi zavladali nad nami, nikdo pa tudi ne uvidi, čemu bi ravno mi morali iti nadnje. Naj se bore Rumunji, ki so ugrabili Besarabijo in Dobružo, dvoje nerumunskih dežel. Naša naloga ne more biti, da bi se borili za rumunski rop. Naj se bore Angleži in Francozi, ki so pri tem najbolj zainteresirani. Želansko leto so nas hoteli pahniti v rusko pustolovščino in bila je v prvi vrsti zasluga dr. Korošca, da je preprečil to neumnost s tem, da se je krepko ustavil v ministrskem narodnem svetu. Ali se bo sedaj v vladi med ministri našlo dovolj odločnih mož, ki bodo znali zadeti pravo pot, da nas obvarujejo nesreče?

VSE PRIDE NA DAN.

Leta 1919. je bilo na železniški postaji v Indiji oplenjenih troje vagonov raznega trgovskega blaga v vrednosti 1.500.000 dinarjev. Tatom niso mogli priti na sled. Te dni je pa policijski komisar v Zemunu S. Brkanović slučajno bil čul, ko je neki železničar nekemu trgovcu ponujal na prodaj razno blago. Hitro je šel domov, se preoblekel v civilno obleko in se vrnil v trgovino. Tam se je ponudil železničarju kot kupec za blago. Železničar ga je odvedel na svoj dom, kjer je komisar našel večjo količino v Indiji ukradenega blaga. Da bi zvedel za sokrivce, je Brkanović rekel, da mu je taka količina premajhna, da bi hotel kupiti več. Železničar ga je nato odvedel v stanovanje drugega železničarja, kjer je bila zopet precejšnja zaloga ukradenega blaga. A

komisar se tudi s tem ni zadovoljil in rekel, da se mu tako majhna kupčija ne izplača. Nato sta ga železničarja odvedla v bližnjo vas h kmetom, kjer je našel cela skladišča plena ne samo iz Indije, ampak tudi z drugih železniških postaj. Komisar se je pogodil za ceno in rekel, da pride naslednji dan po robo in jo plača. Drugo jutro je vzel s seboj pet preoblečenih žandarjev in sklical kmete in železničarje v eno samo hišo, češ, da jim tam odšteje denar. Ko so bili ptički v kletki, se je dal spoznati in orožniki so tatove in skrivače zvezali in odvedli v Žemun, kjer čakajo sedaj obsodbe.

Otroka je ukradel v Ljubljani neki potepuh z imenom Rudolf Satler. Dne 16. febr. je prišel na ljubljansko vadnico ter prosil učiteljico, naj takoj izpusti domov sedemletnega Pollakovega sinčka Tončka, ker da se je oče smrtno ponesrečil. Učiteljica je možu verjela — ropar je odšel z dečkom. Pred pošto je še nekemu postreščku odal pismo na dečkovega očeta, v katerem zahteva za svojo žrtev 60.000 K odkupnine, ki naj se pošlje v gostilno Keršič v Šiški. G. Pollak je seveda takoj alarmiral policijo in poslal svoje uslužbenca iskat dečka. Našli so ga v Šiški. Policija pa je izvedla popoldne pogrom za roparjem, ki ga je detektiv Fr. Gankar aretiral v gostilni pri Sartoriju na Žabjeku števil. 3.

Brat ustrelil brata. — Zapriseženi lovec Mihael Gradišnik iz Bistre je šel ob 5. uri zjutraj s svojo ženo v cerkev. Doma so ostali otroci, ki so se igrali. Starejši sin France, ki je bil rojen l. 1907., je potegnil izpod slamnice z osmimi strelji nabit samokres in se z njim tako neprevidno igral, da se je izprožil in krogla je zadela v vrat petletnega bratca Mihaela, ki se je mrtev zgrudil na tla.

Velik vlom v Sostrem. — Dva moška, imeni nista znani, sta vlomila skozi okno pri Ursuli Pavčič in odnesla blaga v vrednosti 3724 kron.

Žalosten konec pijanega reveža. — Pri zatvornici predilnice v Tržiču so našli dne 21. t. m. zidarja usnarja Ivana Kristana ležati na tleh. Zidarji so Kristana doignili in prenesli na Dolenčevo žago v sobo. Zdihnil je še: "Jezus, kako me zebel!" in je umrl. Nesrečnež se je napil, padal je po cesti in je bil ves pobit.

Grozovitosti v Macedoniji. — Prištinski orožniški poveljnik je pod pretvezo, da zasleduje roparje, odredil, da se izvrši več orolniških obhodov. Na teh obhodih pa orožniki niso preganjali roparjev, temveč požigali hiše in vasi nedolžnemu prebivalstvu, ropali in ubijali žene in otroke. V vasi Blepolja so zažgali 6 hiš in ubili 23 ljudi. V vasi Šarban so umorili 24 oseb, med njimi 19 žena in otrok. Muslimanski poslanci so vse to poročali demokratom in radikalcem ter odločno protestirali proti takemu ravnanju.

Prebivalstvo Zagreba. — Po dosedanjem uradnem izidu ljudskega štetja ima mesto Zagreb 108.338 prebivalcev med tem 5416 vojakov.

Volike lesne tatvine. — Kamniški orožniki so prijeli Ivana Grabnarja iz Nevelj, ker so ugotovili, da je ukradel Francu Trobevsku v Vrhpolju večjo množino lesenih drogov.

Velika poneverba v Zagrebu. — Ruski begunec Nikola Krauzov je ukradel v Zagrebu 2.400 kron denarja, dragocen kolije z briljanti in zlato uro z zapestnico v skupni vrednosti 100.000 kron.

Tihotapci in navijalci. — Ker je tihotapil živino je bil obsojen mešetar Josip Bohinc iz Ptuja na 1000 kron globe in zaplembo 11.000 kron. — Ker je navijal cene, je bil obsojen trgovec Josip Jurak v Zrečah na 1000 K globe. — Radi navijanja cen je bil obsojen trgovec Anton Maver v Spodnji Šiški na 500 K globe, 2 dni zapora in zapad 25 ovojev čistila za čevlje.

Nad 300 uradnikov odpuščenih. — Uprava državnih monopolov je odpustila nad 300 uradnikov iz razloga, da se državni proračun zmanjša.

OGLASI V "EDINOSTI" SO NAJCENEJŠI.

Če ste varčni pri eni stvari zakaj niste pri drugi?

— Slovencem v Chicagi naznanjam, da izvršujem vsa čevljarska dela najboljša in najhitrejša. Sedaj ko je neznosna draginja, si veliko prihranite, če daste svoje čevlje popraviti. Zalegli Vam bodo kot novi, poleg tega pa ostane Vam v žepu nekaj dolarjev. Moje delo je izvršeno z najboljšimi stroji in je nad vse trpežno. — Poskusite in prepričajte se sami!

Prodajam tudi trakove za čevlje, kakor tudi razne kreme za čiščenje čevljev.

Za vse se Vam priporočam

J. ADAMS,
1845 W. 22nd St., Chicago.

VINKO ARBANAS CVETLIČAR IN PRODAJALEC

vsakovrstnih

CVETLIC IN ROŽ.

Izvršujem vsakovrstne pogrebne vence. Pri meni dobite najlepše šopke za ženitovanje in druge slavnostne priredbe. Priporočam se Slovencem, kakor tudi vsem Hrvatom in Slovanom v Chicagi in okolici.

1320 West 18th St., Chicago, Ill.
Phone: Canal 4340.

Društvo Sv. Cirila in Metoda števil. 18
S. D. Z. v Clevelandu, O.

V društvo se sprejemajo člani od 16. do 55. leta. Za smrtnino se lahko zavaruje za \$150, \$300, \$500, \$1000, \$1500 in za \$2000. Rojaki ne odlašajte, ampak pristopite k društvu še danes. Naše društvo Vam nudi najboljšo priliko, da se zavarujete za slučaj nesreče. Za vsa pojasnila se obrnite na društvene uradnike.

Predsednik Rudolf Cerkvenik, podpredsednik Jožef Zakrajšek, tajnik John Vidervol (1153 East 61st Street, Cleveland, Ohio), zapisnikar Jos. B. Zaveršek, blagajnik Anton Bašča; nadzorniki: Anton Strniša, Jos. Zakrajšek, Viktor Kompare.

Društveni zdravnik: Dr. J. M. Seliškar.

Zastavonoša: John Jerman.
Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mescu v šolski dvorani.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrasnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němeček FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

PHONE: CANAL 2534.

Najnovjša izpopolnjena ura.

Pazlačena, radijska številnica, pravo švicarsko kolesje, garatirana, in 18 vrednostnih predmetov ZASTONJ!

Ne pošljite denarja.

Ne pošljite denarja.

Samo enkrat v življenju imate to priliko, ki Vam jo nudimo zdaj! Poglejte to prekrasno uro, ki jo dobite v resnici za dober kup, povrh tega, da jo kupite tako poceni pa Vam damo z uro vred še 18 dragocenih predmetov popolnoma PROSTO. Ura je pozlačena, prav lepo engravirana, ima kazalo, ki se sveti ponoči, tako da lahko vidite koliko je ura tudi ponoči in v temi, obseg 16, kazalo odprto, ima 21 prvovrstnih draguljev, garantirana. To je tako praktična in porabna ura, da si naj vsak, ki bi rad imel dobro uro, da bi bil z njo v vsakem oziru zadovoljen, omisli eno te vrste. Te ure so znane po celi Ameriki in Evropi kot najboljše svoje vrste. Zakaj bi brez potrebe razsipavali denar, ko dobite za nizko ceno uro, ki boste z njo prav tako zadovoljni! Te ure so vredne veliko več, toda ker jih dobimo naravnost iz tovarne, nam je mogoče, da jih prodajamo po izredno nizkih cenah in ker bi radi hitro seznanili ljudi s temi urami, smo se odločili, da bomo dajali te ure popolnoma prosto obenem z 18 dragocenimi predmeti. — VSE SKUPAJ NIČ VEČ KAKOR \$15.95. Kakšna je ura, smo že povedali. Opisati moramo še, kakšnih je tistih 18 predmetov, ki jih damo povrh. Ti predmeti so naslednji: (1) krasna verižica za uro, (2) igla za ovratnico, (3) par zapestnih gumbov, (4) usnjata denarnica, (5) držalo, ki drži črnilo, (6) obesek okoli vratu za dame, (7) jermen za britev, (8) glavnik, (9) cigaretni nastavek, (10) škarje, (11) sponka za ovratnik, (12) brivsk ičopič, (13) pilica za nohtove, (14) sestavljeno orodje: dvanajst v vsaki hiši potrebnih predmetov združenih v enem samem; s tem orodjem zamorete sekati in lomiti led, izvleči zamaške nabrusiti škarje, rezati in lomiti steklo, odpirati peč, puliti žeblice, zabijati žeblice, nabrusiti nož, odpirati vrče, pripravno odpirati konzerve, in odstraniti kapice na steklenicah, (15) britev iz najfinejšega jekla, vredna \$3.00, (16) pipa, (17) orodje za striči lase, vredno \$3.00, in (18) zaponka za ovratnico.

Jamčimo Vam, da boste vsestransko popolnoma zadovoljni ali pa Vam vrnemo denar, to se pravi, ako prejmete uro in 18 predmetov, pa niste z vsem popolnoma zadovoljni, nam vrnite vse skupaj v teku desetih dni v dobrem stanju; tedaj morete dobiti svoj denar nazaj. Bolj ugodnih pogojev, kakor Vam jih nudimo tukaj, ne dobite nikjer.

Ne dajte se preslepiti od tistih, ki našo ponudbo posnemajo! Oni Vam ne bodo res dali vseh vrednostnih predmetov. Kar damo PROSTO, je vredno veliko več kakor tisto, kar Vam ponujajo oni in veliko boljše je za Vas, da plačate nekoliko več in dobite blago, ki je nekaj vredno, kakor pa če plačate manj in dobite blago, ki ni za nič.

Ne pošljajte denarja, temveč samo izrežite ta oglas in nam ga pošljite ter dodajte 50c za pokritje poštnih in zavijalnih stroškov, \$15.95 pa boste plačali potem, ko boste blago dobili na dom. Toda hitite in naročite takoj, ker ta ponudba velja samo za kratek čas!

VARIETY SALES COMPANY,

1016 Milwaukee Avenue

Dept. 837 D.

Chicago, Ill.

DR. OHLENDORFOVA ZDRAVILA

so izvrstna proti

KAŠLJU,
UJEDANJU,
ŽELADČNIM BOLEZNIM
IN REVMITIZMU.

Steklenica stane 75c.

1924 BLUE ISLAND AVE.

ZAKAJ PLAČEVATI PREVEČ?

TAKO naj bi se vprašal vsakdo, ki potrebuje ali bo kedaj potreboval kakih notarskih del. Razni zakoniti agentje odirajo naše ljudstvo da je groza. Vsakdo ki plača več kot potrebno, meče proč denar!

RADI TEGA, naznanjamo slavnemu občinstvu v Chicagi in okolici, kakor tudi širom Amerike, da doli podpisana izdeluje vsa notarske dela najceneje med vsemi!

NIHČE Vam ne bo naredil prošnje (affidavit) za dobiti svoje domače iz stare domovine ceneje kot mi!

KADAR ŽELITE dobiti svoje domače ali svoje prijatelje iz stare domovine, tedaj pišite nam in mi Vam bomo dali brezplačna navodila.

POMNITE, da je naše geslo: "Točno in pošteno postreči vsakomur, po najnižji ceni!"

Pisma naslavljajte vedno na:

JERIC & ZELEZNIKAR,

(Slovenska notarja.)

1849 W. 22nd ST.,

CHICAGO, ILL.

DELO IN DENAR.

Spisal dr. Fr. Detela.
(Dalje.)

A takšna radost se ne doživi vsak dan. Prišle so tudi sitnosti. Rumpel je čakal denarja in se držal rajši doma, nego da bi hodil na izlete. Gospe se je pa tudi zazdela mirna zabava ljubša od hrupnega veselja in začela se je odtegovati družbi. Teta pa ni trpela takšnih posebnosti. "Ah, tukaj se zabavata vidva", je prihrumela v sobo, kjer sta sedela gospa in pl. Rumpel; "mi vaju pa iščemo in čakamo, ker je vse pripravljeno za izlet".

"Tako, tako, gospodična", je vstal Rumpel, se poklonil in šel.

"Ali se ti ne zdi, da se vede gospod Rumpel nekoliko predomače?" je dejala teta in bistro pogledala svakinjo. "Nekoliko predomače".

"Vedenje popolnoma kavalirsko", je dejala gospa kratko, se obrnila stran in si natikala pred zrcalom klobuk.

"Drži pa se ta kavalir bolj tebe nego Berte".

"Ker je Berta bolj razposajena. Odnala bo oba snubca".

"Veselo, zdravo dekle. Jaz jo imam rada. Mosterih naj zahvali Boga, če jo dobi. Rumpel pa se suče tako okrog tebe, da bi ji zbudil ljubosumnost, če bi ga imela ona količkaj rada".

"Morebiti jo je pa zbudil tebi", je dejala gospa malomarno.

Pred gradicem je cepetala Berta od nepotrpežljivosti in poučevala Mosteroha, da bi se bil moral opravičiti popolnoma turistovski, predvsem z golimi koleno, in Artur je priganjal, da komur se ne ljubi, naj ostane doma; samo drugih naj ne zadržuje. Črez dolgo časa sta se prismetljali obe svakinji kakor dve posestrimi izza mladih let. Gospa je stopila takoj v prvo vrsto, kjer je poveljeval Artur, teta je zaostala, nalašč, gnev v srcu in smeh na ustnicah.

KDOR KUPUJE PIANO ALI PLAYER-PIANO

ali bi rad obrabljen piano zamenjal za novega, naj pride k meni! Imam na izbiro fine instrumente po zelo nizkih cenah.

FRANK A. ŠINKOVEC.

1833 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Mr. Šinkovec je postregel že več našim rojakom v Chicagi in okolici, ko so kupovali piano. Vsi so zelo zadovoljni. On vam bo za male denarje preskrbel instrument, da ga boste veselili. Vsem rojakom v Chicagi in okolici ga toplo priporočamo.

polodprtih ustnicah. Ker je namreč gospa stiskala usta, kadar se je smejala, je kazala svakinja vedno nekoliko belih zob, ker se ji je zdelo aristokratsko in mladostno. Čim hitreje je hodila sama, se ji je pridružil pl. Rumpel, ki je slutil, da ni in zakaj da ni posebno dobre volje. Trudil se je pregnati tiho nejevoljo. Dolgo zaman. Šele ko je začel postrani in duhovito zbadati in šcipati odsotno svakinjo, je zadel pravo struno in začul prijazen odmev. Toda kaj! Komaj se je bil vnel zaupljiv razgovor, je opešala gospa, ki je nadzorovala spredaj mlade ljudi; ali pa se ji je zdelo, da potrebuje ta zastajalca tudi nadzorstvo. Družba se je sčakala in Rumpel se je pomlašal spretno med druge. Da ne bi pa zopet zaostala draga tetka, se ji je pridružila gospa sama.

"Ljuba moja", ji je dejala poluglasno, ko so se bili nekoliko oddaljili drugi, "ti mi ne smeš zameriti, če si prepovedujem jaz vsako impertinentno namigavanje".

"Oh, kar nič ti ne zamerim, ljuba svakinja", se je smehljala teta in jo pogledala strupeno. "Samo previdna bodi! Ljudje imajo oči in ušesa".

"In jezike".

"Meni Berti ni nikdar predrzen", se e smejala gospa z visokim, žaljivim glasom. "Zavrni ga, kadar bo predrzen! Moška predrznost ni nikoli večja od ženske popustljivosti".

Teta se je ugriznila v ustnico, da ne bi odgovorila še pikreje, in obe sta molčali, ko sta si bili olajšali nekoliko težki srca, obe s trdnim sklepom, da bosta še vestneje pazili druga na drugo in vsaka na gospoda pl. Rumpela.

VI.

Arturjevih šal je bil gospod Klepš kmalu sit in nekega dne je iznenadil ljubega sinka z napovedjo, da je že govoril z gospodom ravnateljem v tvornici, ki ga hoče sprejeti v svojo pisarno za praktikanta. "Postopanje brez dela je za mladega človeka sramota".

"Ne zameri, papa!" je dejal Artur. "Preskrbljevanje svojcev na tak način, in celo nesposobnih svojcev, tudi ni častno. Jaz namreč poznam samega sebe in govorim odkrito. Ali te nič ne speče vest, če pomisliš, da izpodrinem jaz zato, ker sem Klepšev sin, kakšnega poštenega in pridnega siromaka? Meni se vidi to krivično in prostaško. Toda če je tebi všeč, hočem poskusiti, kaj se bo dalo storiti. A ti se ne zanašaj na moje moči, da te ne iznenadim. Meni manjka tiste nadarjenosti, ki je potrebna za resno delo. Sicer mi pade vedno kaj v glavo; a kakor hitro sedem za pisalno mizo, mi umolknejo glasne misli kakor naša družba, kadar jo počastiš ti s svojim prihodom. Toda poskusimo! A če ne pojde, bo neuspeh, papa, tvoja krivda, ne moja. Kaj pa, za slučaj onemoglosti ali si me že zavaroval?"

"Onemoglosti! Koliko si pa star?" se je jezil oče.

"Prosim, ne za slučaj starosti, ampak onemoglosti. Jaz se bojim, da onemorem kmalu. In kaj potem?"

Artur se je branil zaman. Zvečer je še tožil pri igri svoje gorje Mosterihu in Rumplu in ju blagovail, da nimata tako krutih očetov; drugega dne pa ga je peljal oče v tvornico. Spotoma ga je poučeval, kako je poleg zemlje, ki nam daje vsakovrstnih prirrodnih, človeško delo edini vir blagovitosti, omike in sre-

če, in da je spoštovanja vreden samo človek, ki dela. Artur je poslušal vdano in se naslajal v mislih, kako hitro da se ga bo naveličal do bri gospod Adamič.

Ko je ravnatelj spoštljivo sprejemal gospoda Klepša, je poizkušal Artur težo stolov po pisarni in dvigal z eno roko proti stropu zdaj enega, zdaj drugega.

"Artur, ali so to spodobi?" je karal oče.

"Brez zamere, gospod ravnatelj!" je prekinil Artur telovadbo in sedel. "Jaz poslušam".

Ravnatelj je poklical starega uradnika, ki naj bi vpeljal mladega gosпода v skrivnosti resnega dela. Temu je še posebej priporočal Klepš svojega sina. "Če bo količkaj pritožbe, mi morate takoj sporočiti", je dejal slovesno. Uradnik se je priklonil vdano in molče, ker je razumel šalo.

"In na koga se bo treba obrniti za kak dopust?" je vprašal Artur in pogledal nedolžno zdaj ravnatelja, zdaj voditelja pisarne in se veselil njune zadrege. Oče, ki se je dogovarjal o podrobnostih Arturjevega dela, je spretno preslišal te besede, se hitro poslovil in potegnil sina s seboj, da ga na potu proti domu pošteno ošteje.

Skesani grešnik je hotel doma po-

DVA POSESTVA NA PRODAJ
v Zagradcu pri Starem Trgu.

Razen večjih hiš in lepega gospodarskega poslopja polje, obširni gozdovi in vinogradi v Mavrilinu.

Za pojasnilo se obrnite na Mrs. Lucija Kure, 1849 Allport St., Rear, Chicago, Ill., ali pa na Ivana Mihelčič, trgovca v Starem Trgu pri Kocvju.

kazati očetu vsaj svojo dobro voljo.

"Emil", je kričal in ukazoval z veliko vneto strežaju, "pripravite jutri listnico, v listnico pet pol konceptnega, pet kancelijskega papirja, lenuha, pivnik, ravnilo, držalo, peresnik, peresnico, tucat peres, dva svinčnika, ošpičena, in radirko! Budilnika naravnajte na poludevetih zjutraj! Do devetih bodite pripravljene na pot!"

In, kdo bi si bil mislil! Komaj je odbila drugega dne ura devet, sta že romala Artur in Emil, Artur naprej s slovesno resnim obrazom, Emil za njim z debelo listnico v rokah, proti tvornici.

(Dalje prihodnjič.)

SLOVENCEM V CHICAGI PRIPOROČAM SVOJO SLAŠČICARNO.

Prodajam sladoleđ (icecream), raznovrstne slaščice, smodke (cigars) in drugo.

Rojaki, ne podpirajte tujcev, temveč hodite raje kupovat k svojemu domačinu!

ANDREW BATTISTIG,
Confectionery

1903 W. 22nd St., Chicago, Illinois.

RAD BI IZVEDEL,

kje sta sinova mojega brata,

Frank in Matevž Gorše,

doma iz Dolenje vasi, št. 67, pri Ribnici. Drage rojake prosim, naj mi naznanijo, kje se nahajata, ali pa se naj sama oglasita svojemu stricu!

Matiija Gorše,

Box 1230 Soudan, Minn.

CENIK KNJIG.

ki smo jih ravnokar prejeli iz stare domovine.

Poučne, zabavne in razne druge knjige.	
Amerika in Amerikanci	\$2.50
Vojška na daljnem vzhodu, slikami ..	1.50
Vojška na Balkanu, s slikami ..	1.50
Vrtec, mladinska knjiga s slikami ..	1.50
Oliver Twist, vezano ..	3.00
Stepni Kralj Lear, povest ..	1.00
Straža, povest ..	1.25
Zgodbe Napoleonskega Huzarja ..	1.25
Ivan Tavčar, povesti, vezano ..	1.50
Pravila za oliko ..	1.00
Skrivnost najdenke ..	.50
Poezije Franceta Prešerna ..	1.00
Rodbina Polaneških, roman, vezano, 728 strani ..	4.00
Naša zdravila ..	1.00
Fran Levstik, poezije ..	1.00
Kobzar, povest ..	1.00
Doktor Zober, izviren roman ..	1.25
Sosedov sin, spisal Jos. Jurčič ..	1.00
Jos. Jurčič, Spisi, IV. zvezek ..	1.25
Nasveti za hišo in dom ..	1.25
Petelinov Janez ..	1.25
S. Gregorčič, poezije ..	1.00
Martin Krpan, za mladino ..	1.00
Gospodinjstvo ..	1.50
Trenutki oddiha, povesti ..	.75
Slovenski pravopis ..	.75
Kratka zgodovina slovenskega slovstva ..	1.25
Kraljica mučenica, zgodovinski roman ..	1.50
Večeri ob Lemanu ..	1.00
Fran Erjavec, Izbrani spisi, povesti ..	1.25
F. S. Finžgar, Pod svobodnim solncem ..	1.25
Bob za mladi zob, pesmi za mladino ..	.50
Taras Bulba, povest ..	1.25
Angeljček, za mladino ..	1.00
Sisto e Sesto, povest ..	.75
Kraljestvo čebel, mladinski spis ..	.75
Vojška in mir, misli seljskega modrijana ..	.75
Umni kmetovalec ..	.50
Poljedelstvo ..	.50
Bisernica, Ivan Šašelj ..	1.00
Na potu v večnost, nabožna knjiga ..	1.00
Venc slovenskih povesti ..	1.00
Zlatokopi, Spilman ..	.50
Iz moje celice, M. Elizabeta ..	1.00
Stoletna pratika ..	.50
Naša pota, kulturna-politična predavanja ..	.50
Nebo žari, pesmi ..	.50
Prihajač, povest ..	1.00
Francoska slovničica ..	.50
Zločin v Sarajevu ..	.50
Pegam in Lamberger, povest ..	.75
Država brez Boga ..	.50
Slovenski Sadjar ..	1.00
Njiva, spisal Rev. Meško ..	.25
Knjiga o lepem vedenju, vezana ..	2.00
Austrijska ekspedicija ..	.50
Korejska brata, povest, Rev. Spilman ..	.50
Preganjanje indijskih misijonarjev, Rev. Spilman ..	.50
Mlada mornarja, Rev. Spilman ..	.35
Valentin Vodnik, prvi slovenski pesnik ..	.50
Vzorniki prvega sv. Obhajila ..	1.00
Peter Rokodelčič, povest ..	.75
Mladost, korotanska povest ..	.50
Alešovec, Kako sem se jaz likal ..	.50
Povest slovenskega trpina ..	1.50
Vodnik marijanski ..	1.00
Zelišča v podobah ..	.50
Podrobni načrt za poučevanje verouka ..	.25
Vojnimir ali Poganstvo in krst ..	.75
Jaromil, pravljica ..	.35
V zverinjaku, knjiga s podobami za otroke ..	1.00
Knjigovodstvo ..	1.50
Slovensko-hrvatski katoliški shod, 1913 ..	1.50
Spolne bolezni ..	1.00
Crna Gora, pripovedna pesem ..	.25
Temelji krščanstva, Dr. Svetina ..	.75
Kateheze za prvence ..	.75
Dore, povest ..	.75
Don Kišot iz La Manhe ..	.35
Povestice, Tagore ..	.45
Na valovih južnega morja pripovedka ..	.35
Boy, krasen roman, spisal A. Kalan ..	1.50
Zvesti sin, povest ..	.50
Patria, povesti iz irske junaške dobe ..	.50
Cvetje na poti življenja, krasne poezije, M. Elizabeta ..	1.00
Barvaste črepinje, povesti ..	.50
Pravoslavje, spisal Dr. Grivec ..	.75
Vstajenje, povest ..	.50
Odiseja, povest ..	.75
Kazaki, povest ..	1.00
Na različnih potih, povest ..	.45
Narod, ki izumira ..	.45
Sv. Ciril in Metod ..	.50
Orožnovi spisi ..	.50
Svetobor, povest ..	1.00
Malo življenje, Dr. Detela ..	1.00
Dve sliki, Rev. Meško ..	.75
Sotor Miru, poezije ..	.75
Dedek je pravil, pravljice ..	.75
Cesar Maks in Mehika ..	.25
Car in tesar, pripovedka ..	.35
Tri povesti grofa Leva Tolstega ..	.75
Turki pred sv. Tilnom, zgodovinska povest ..	1.00
Hudo brezno, povest ..	.75
Juan Miseria, povest ..	1.00
Bitka pri Visu ..	.75
Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke. Poština je pri vseh cenah vračunjena.	
Pisma naslavlajte:	

John Gornik
SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAC
6217 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, O.
se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE.
Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in cenno.

POZOR ROJAKI IN ROJAKINJE!
ALPENTINKTURA je najuspešnejše na svetu za rast in proti izpadanju las. Alpenpomada za brke in brado; kurja očesa in bradavice v 3 dneh popolnoma odstrani; revmatizem v 6 dneh popolnoma ozdravi. Bruslaintinktura od katere postanejo sivi lasje popolnoma naradni. Rane, opekline, potne noge in za druge bolezni imam jako uspešna zdravila; pišite po cenike, pošljem vam jih zastonj.
KRASEN KOLEDAR in žepno knjižico pošljem vsakomur zastonj, pošljite mi le 5¢ za poštino. V potrebi velja te knjižica vsakemu več kot \$10.00. —
JAKOB WAHČIČ
6702 Bonna Ave., N. E. Cleveland, O.

POKLICITE NAS!
Kadar potrebujete Avtomobile za poroke, krstinje, kakor tudi pogrebne sprevođe.
V enakih slučajih se uljudno priporočam vsem Slovencem.
ANDREW GLAVACH
1828 West 22nd Street
Chicago, Ill.
"Kadar pokličete na telefon, rabi-
te vedno šte. Canal 5889."

